

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยและดำเนินการวิจัย ตามลำดับดังนี้

#### 3.1 กำหนดประชากร

ประชากรของการวิจัยนี้ คือ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทุกโรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 36 โรงเรียน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษากับประชากรทั้งหมด

#### 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโปรแกรมพลศึกษา ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการบริหารจัดการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ซึ่งแบ่งเป็น 4 โปรแกรมดังต่อไปนี้

1. โปรแกรมการเรียนการสอน
2. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน
3. โปรแกรมการแข่งขันกีฬานอกและระหว่างสถาบัน
4. โปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ

ในแต่ละโปรแกรมประกอบด้วยรายละเอียดด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การวางแผน
2. การจัดโครงสร้างขององค์การ
3. การจัดบุคลากร
4. การอำนวยการและสั่งการ

5. ความร่วมมือประสานงาน

6. การรายงานผล

7. งบประมาณ

ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีลักษณะ ดังนี้

1. แบบตรวจคำตอบ (Check list)

2. แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 4 อันดับ โดยกำหนดคะแนนแต่ละอันดับ ดังนี้

มากที่สุด เทียบกับคะแนน 4

มาก เทียบกับคะแนน 3

น้อย เทียบกับคะแนน 2

น้อยที่สุด เทียบกับคะแนน 1

### 3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์และประเด็นหลักของแบบสอบถาม โดยยึดหลักโปรแกรมพลศึกษาของ บุชเชอร์ (Bucher, 1975) ซึ่งประกอบด้วย 5 โปรแกรม คือ โปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬากลางและระหว่างสถาบัน โปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ และโปรแกรมบริการทางพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ แต่เนื่องจากโปรแกรมบริการทางพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษนั้นมีเพียงบางโรงเรียนเท่านั้นที่ทำการจัด ซึ่งมีน้อยมาก ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาใน 4 โปรแกรมที่เหลือเท่านั้น และยึดหลักการบริหารจัดการ POSDCoRB ซึ่งประกอบด้วย ด้านต่าง ๆ คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดโครงสร้างขององค์กร ด้านบุคลากร ด้านการอำนวยความสะดวกและสิ่งการ ด้านความร่วมมือประสานงาน ด้านการรายงานผล และด้านงบประมาณ

2. แจกแจงประเด็นหลักออกมาเป็นประเด็นย่อย โดยการศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัย วิทยานิพนธ์ หนังสือ เอกสาร บทความ วารสาร และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ

3. ประมวลความรู้ความคิดจากขั้นตอนข้างต้นมาสร้างแบบสอบถามขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และสำนวนภาษาในการสื่อความหมาย

5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปทดลองใช้ กับครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จำนวน 40 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเป็นรายด้าน ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละด้าน

| แบบสอบถาม                   | จำนวนข้อ | ค่าความเชื่อมั่น |
|-----------------------------|----------|------------------|
| ตอนที่ 2 สภาพที่ปฏิบัติจริง |          |                  |
| - ด้านการจัดการเรียนการสอน  | 11       | .85              |
| - ด้านการแข่งขันกีฬาภายใน   | 14       | .90              |
| - ด้านการแข่งขันกีฬาภายนอก  | 14       | .92              |
| - ด้านกิจกรรมนันทนาการ      | 11       | .93              |
| ปัญหา                       |          |                  |
| - ด้านการจัดการเรียนการสอน  | 11       | .87              |
| - ด้านการแข่งขันกีฬาภายใน   | 14       | .93              |
| - ด้านการแข่งขันกีฬาภายนอก  | 14       | .94              |
| - ด้านกิจกรรมนันทนาการ      | 11       | .94              |

6 นำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

### 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายโดยใช้แบบสอบถาม มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสภาพและปัญหาของการบริหารจัดการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในประเทศไทย จำนวน 36 โรงเรียน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร โรงเรียนละ 1 คน ครูพลศึกษาโรงเรียนละ 1-5 คน และครูสาขาวิชาอื่น ๆ ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โรงเรียนละ 8-12 คน รวมผู้ตอบแบบสอบถามโรงเรียนละ 14 คน และจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทุกโรงเรียนรวมทั้งสิ้น จำนวน 504 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่นไปยังผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

ทั่วประเทศ เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย และผู้วิจัยนำหนังสือพร้อมแบบสอบถามส่งไปยัง  
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ทุกแห่ง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การเก็บ  
ข้อมูลทางไปรษณีย์ ซึ่งจำแนกจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ในแต่ละโรงเรียน ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละ โรงเรียน

| โรงเรียน                           | ผู้บริหาร | ครูพลศึกษา | ครูสาขาวิชาอื่น ๆ | รวม |
|------------------------------------|-----------|------------|-------------------|-----|
| โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์          | 1         | 5          | 8                 | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย      | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์นราธิวาส     | 1         | 3          | 10                | 14  |
| โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 20       | 1         | 1          | 12                | 14  |
| โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19       | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พัทลุง       | 1         | 3          | 10                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สุราษฎร์ธานี | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เขาพนม       | 1         | 3          | 10                | 14  |
| โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน       | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ชัยนาท       | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23       | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตาก          | 1         | 3          | 10                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เพชรบูรณ์    | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่    | 1         | 1          | 12                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่    | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน       | 1         | 3          | 10                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จิตต์อารีฯ   | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์น่าน         | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 25       | 1         | 1          | 12                | 14  |
| โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 26       | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 21       | 1         | 2          | 11                | 14  |

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละโรงเรียน (ต่อ)

| โรงเรียน                         | ผู้บริหาร | ครูพลศึกษา | ครูสาขาวิชาอื่น ๆ | รวม |
|----------------------------------|-----------|------------|-------------------|-----|
| โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22     | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24     | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27     | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เลย        | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น    | 1         | 1          | 12                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สกลนคร     | 1         | 1          | 12                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ชัยบุรี    | 1         | 3          | 10                | 14  |
| โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 28     | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์อำนาจเจริญ | 1         | 1          | 12                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์นางรอง     | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 29     | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จันทบุรี   | 1         | 2          | 11                | 14  |
| โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เพชรบุรี   | 1         | 2          | 11                | 14  |
| รวม                              | 36        | 75         | 393               | 504 |

ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 8 มกราคม 2541 ถึง วันที่ 3 มีนาคม 2541 โดยส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้นจำนวน 540 ฉบับ และได้รับกลับคืนจำนวน 504 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 93 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูพลศึกษา และครูสาขาวิชาอื่น ๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา จำนวน 36 โรงเรียน จากการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโปรแกรมพลศึกษาใน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์นั้น ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูล ของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษา สภาพงานในปัจจุบัน และระดับชั้นที่สอน ซึ่งนำเสนอไว้ในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

| รายการ                              | จำนวน | ร้อยละ |
|-------------------------------------|-------|--------|
| เพศ                                 |       |        |
| ชาย                                 | 218   | 43.3   |
| หญิง                                | 286   | 56.7   |
| อายุ                                |       |        |
| 21-30 ปี                            | 186   | 36.9   |
| 31-40 ปี                            | 227   | 45.0   |
| 41-50 ปี                            | 64    | 12.7   |
| 51-60 ปี                            | 27    | 5.4    |
| การศึกษาขั้นสูงสุด                  |       |        |
| ต่ำกว่าปริญญาตรี                    | 10    | 2.0    |
| ปริญญาตรี                           | 472   | 93.7   |
| สูงกว่าปริญญาตรี                    | 22    | 4.4    |
| สภาพงานในปัจจุบัน                   |       |        |
| ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ | 36    | 7.1    |
| ครูพลศึกษา                          | 75    | 14.9   |
| ครูสาขาวิชาอื่น ๆ                   | 393   | 78.0   |
| ระดับชั้นที่สอน                     |       |        |
| ประถมศึกษา                          | 99    | 19.6   |
| มัธยมศึกษา                          | 154   | 30.6   |
| ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา    | 214   | 42.5   |
| ไม่ได้ปฏิบัติการสอน                 | 37    | 7.3    |

จากตารางที่ 3 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.7 เพศชายร้อยละ 43.3 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 36.9 อายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 45.0 อายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 12.7 อายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 5.4 การศึกษาขั้นสูงสุดระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 2.0 ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 93.7 สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 4.4 เป็นผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ ร้อยละ 7.1 ครูพลศึกษา ร้อยละ 14.9 เป็นครูสาขา

วิชาอื่น ๆ ร้อยละ 78.0 ปฏิบัติการสอนระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 19.6 สอนระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 30.6 สอนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ร้อยละ 42.0 และไม่ได้ปฏิบัติการสอน ร้อยละ 7.3

### 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ไดจากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล และค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequencies) ร้อยละ (Percent) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโปรแกรมพลศึกษา ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ วิเคราะห์โดยหาค่ามัธยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยให้ค่าเฉลี่ยของสภาพและปัญหาเป็นระดับต่าง ๆ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ถือว่า มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 ถือว่า มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 ถือว่า น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.49 ลงมา ถือว่า น้อยที่สุด

แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง